

Marres

House for
Contemporary
Culture

Levi van Veluw:

The Relativity of Matter

4.10 – 29.11.2015

Marres

Samenvatting

Levi van Veluw (beeldend kunstenaar) maakt een indrukwekkende installatie voor kunstcentrum Marres. Hiervoor wordt het historische huis Marres volledig verbouwd: er wordt eigenlijk een huis in een huis gebouwd. Bezoekers krijgen de unieke ervaring dat ze in een spectaculair droomlandschap zwerven en er tegelijk onderdeel van uitmaken. Vanaf het moment dat je de installatie betreedt word je ondergedompeld in een wirwar van gangen, openingen, sferen, perspectieven en verrassingen, die je zintuiglijk op de proef stellen.

Voordekunst.nl crowdfundingactie

Om dit fantastische droomlandschap te realiseren is er enorm veel arbeid en materiaal nodig. De installatie omvat 9 kamers gemaakt van onder meer 5000 duizend kilo hout, ruim 200 grote schotten, honderden kastplanken, tienduizenden ballen, duizenden geometrische vormen, 150 kilo verf en 100 liter giethars. Om dit te kunnen bekostigen willen wij met de crowdfundingactie via Voordekunst.nl 25.000 euro ophalen. In ruil voor de donaties bieden wij een aantal bijzondere tegenprestaties aan, zoals een VIP preview bij de bijna voltooide installatie in de studiohallen van de Levi van Veluw.

Levi van Veluw

Levi, die onlangs de publieksprijs van de Volkskrant won, zet met dit werk een belangrijke stap in zijn carrière. Voorheen maakte hij tekeningen, kleine installaties en videowerken, waar de toeschouwer op afstand naar kon kijken. Nu heeft hij dezelfde vormen vermengd, vergroot en tot een huis gemaakt dat het mogelijk maakt voor de bezoeker om letterlijk in zijn werk te lopen.

Partners

Marres, Huis voor Hedendaagse Cultuur, Theater aan 't Vrijthof, de Academie Beeldende Kunsten Maastricht, de Toneelacademie en de Jan van Eyck Academie, Mondriaanfonds, galeriehouder Ron Mandos, Galerie La Galerie Particuliere, Stimuleringsfonds, verzamelaars, curatoren en het Franse modehuis Hermès.

Marres

Artist Statement

Voorgeschiedenis

In 2007 studeerde ik af aan de Artez Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem. In de daaropvolgende zeven jaar bouwde ik aan een oeuvre waarin een gelaagde signatuur zichtbaar wordt die in allerlei media wordt uitgewerkt: fotografie, tekeningen, installaties en film.

In het begin stond vooral vorm- en materiaalonderzoek centraal in mijn werk. Ik gebruikte mijn eigen gezicht als canvas voor een portret dat door gevarieerd materiaalgebruik - hout, inkt, steen, tapijt - telkens een nieuwe betekenis kreeg.

In 2011 bouwde ik drie keer mijn jongenskamer na en beplakte ik handmatig de muren, vloeren en plafonds met tienduizenden houten blokjes, ballen en latten. De symmetrische vormen symboliseerden mijn drang naar ordening en de angst om de controle te verliezen. Ik vertelde erbij dat ik als jongetje dagdroomde over de vorm van een kubus, maar dat mijn vader mij vertelde dat de perfecte vorm niet bestaat. Later bouwde ik een nieuwe ruimte en nodigde ik mijn familie uit. De combinatie resulteerde in een performance waarin ieder gezinslid zich probeerde te verhouden tot een 'perfecte' gezinssituatie. De ruimte was donker en claustrofobisch, er werd niet gesproken: een toonbeeld van onderliggende spanningen en emoties.

In mijn meest recente werken, houtskooltekeningen, installaties, foto's en films, wordt de ordening die centraal stond in de gebouwde kamers afgewisseld door gecontroleerde chaos. In het meest recente werk *The Collapse of Cohesion* vallen kasten om, worden bureaus omver geblazen, zweven houten latten voorbij in een donker universum. Een gecontroleerde instorting van de orde. In de serie tekeningen uit *The Collapse of Cohesion* doe ik een poging om de overgang tussen orde en chaos te registreren. Het papier stelt mij in staat ieder detail van chaos volledig te controleren en naar mijn hand te zetten.

De verschuiving van vorm- en materiaalonderzoek naar de donkere thematiek van angst, controleverlies en eenzaamheid heeft geleid tot meer diepgang. Tegelijkertijd vraagt het werk om de ontwikkeling van een meer immersieve benadering waarbij de toeschouwer het werk wordt ingezogen, een scenografische omgeving.

Deze benadering komt nog onvoldoende tot uiting in mijn huidige tentoonstellingen. Ik ervaar een zekere afstand wanneer mijn werk tentoongesteld wordt: een tekening op een witte muur, een object of sculptuur in een lege ruimte, een projectie op een wit doek. Ik zoek nu naar wegen om de verschillen- de media samen te voegen in een totaalinstallatie waarin de immersieve kant van mijn werk radicaal

Marres

wordt uitgewerkt en waarbij ik de toeschouwer onderdeel laat zijn van het werk zelf. Een totaalinstallatie die dwingt tot een totaalervaring.

Bij de eerste schetsen waarin ik de verschillende werken in een installatie bijeenbracht, bleek al dat het werk een sterk theateraal karakter heeft. De totaalinstallatie lijkt steeds meer op een droomomgeving die de toeschouwer als vanzelf uitnodigt zich te verhouden tot een geënceneerde werkelijkheid. Hierin wordt de scheidslijn tussen theater en beeldende kunst steeds dunner en ontstaat er een interessante combinatie tussen ervaren en beschouwen. Ik maak een eigen wereld die een verschuiving markeert van mijn werk vanuit de studio en de tentoonstellingsruimte naar het theater.

Het scenografische karakter van mijn werk heeft ervoor gezorgd dat ik mij meer ben gaan verdiepen in theater. Hierbij is de bezoeker en hoe deze zich verhoudt tot zijn waarneming een belangrijk uitgangspunt. Hoe beïnvloed je als kunstenaar naar de gevoelswereld van de toeschouwer? Hoe laat je hem daadwerkelijk onderdeel worden van een geënceneerde werkelijkheid? Hoe bouw je deze ervaring op? Deze vragen geven een nieuwe dimensie aan mijn oeuvre.

The Relativity of Matter

Het werk dat mij voor ogen staat, is een allesomvattende installatie die beslag legt op het hele huis. Zodra de deuren sluiten, komt de toeschouwer in een wirwar van gangen, deuren, sferen, perspectieven en kleuren, die hem zintuiglijk op de proef stellen. Alle onderdelen van het huis worden geïntegreerd in de installatie. Een donker gangenstelsel lijkt uit te dijen doordat het licht zachtjes verandert. De stilte is zo doordringend dat de toeschouwer zijn eigen ademhaling hoort. Een ruimte lijkt te zijn opengebarsten, een groot zuigend gat wordt zichtbaar. Het felle licht dat uit het gat opdoemt, wordt gefragmenteerd door de rasters die er onderdeel van uitmaken. Chaotische vormen lopen van de vloer over in de muren. Beeldelementen keren steeds opnieuw terug. Bestaande patronen vervagen of worden opnieuw opgebouwd of gerangschikt.

Ergens in het gebouw ligt de oorsprong van deze ideeën: de kamer van de uitvinder, de maker, de kunstenaar. De bron van waaruit alles ontstaat. Een laboratorium waar alles wordt bedacht, verzameld, geordend, gerangschikt, gemaakt, vermaakt, gesmeed, besmeurd. In de kamers of ruimtes die zich buiten deze kern bevinden, worden de ideeën geëtaleerd. De herkenbare beeldelementen uit vroeger werk: kasten, stoelen, een bureau of een tafel worden zichtbaar, soms herkenbaar,

Marres

andere keren vervreemd of gefragmenteerd, losgerukt en opgebouwd in een nieuwe context. Inhoudelijke thema's uit voorgaande werken - chaos, orde, wanorde, vervreemding - zullen ook in dit werk terugkeren. Het verschil is echter dat inhoudelijke thema's in deze tentoonstelling worden gecombineerd in een nieuwe scenografie waarin de toeschouwer geheel wordt opgenomen.

Ik wil de toeschouwer, het publiek, een gecoördineerde, immersieve totaalervaring meegeven waarbij het publiek wordt ondergedompeld in een (fictieve) wereld van verschillende uitingsvormen (film, installatie, geluidssculpturen enz.) Deze totaalervaring kan ik niet los zien van publieksparticipatie, een begrip waarmee het theater inmiddels een eeuwenlange traditie heeft opgebouwd. Het publiek is een zeer belangrijk onderdeel van dit werk. Hoewel ik de ervaring wil sturen, construeert het publiek actief zijn eigen ervaring van het verhaal. En laat ik, naast sturend te zijn, voldoende opening om de deelnemer zijn eigen ervaring te laten vormen. Om uiteindelijk vanuit de kracht van het beeld toe te werken naar een totaalervaring die het theater zo eigen is.

Marres

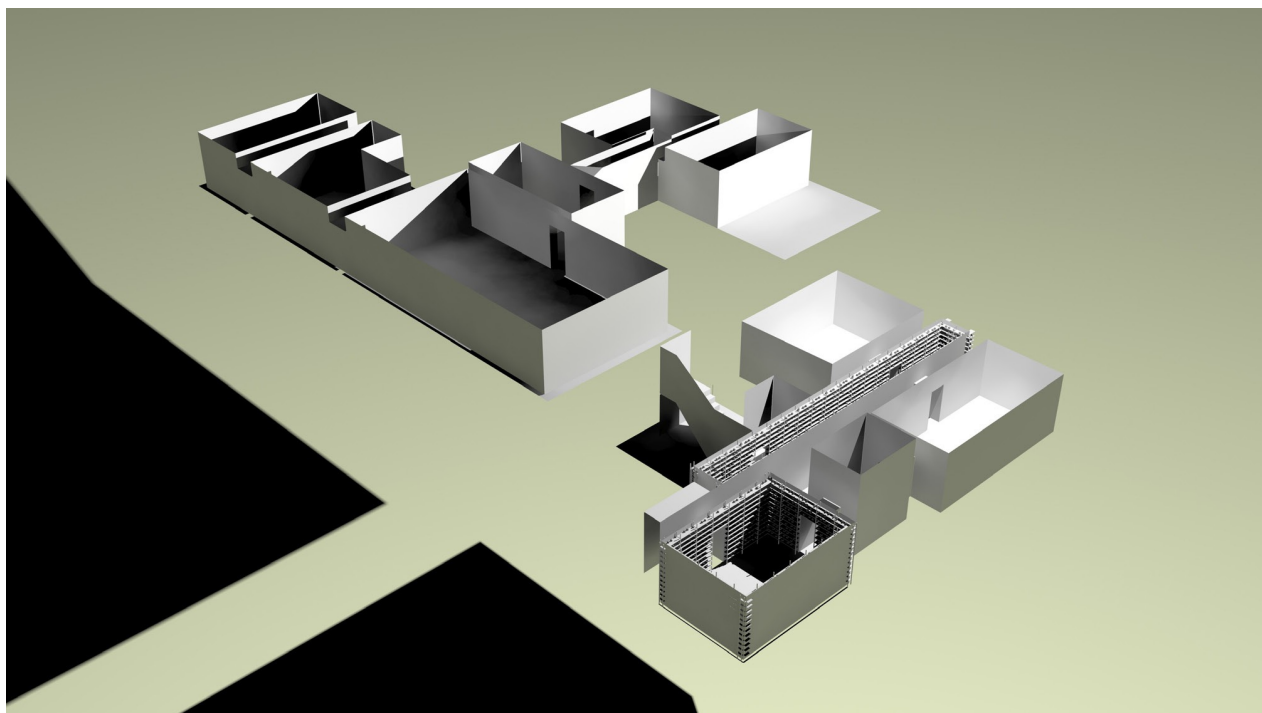
Mobiele Installatie

Al een tijdje geleden ben ik deze nieuwe scenografische ontwikkeling in mijn werk gaan onderzoeken. Ik heb Marres benaderd als eerste locatie voor het werk. Het programma van Marres onderzoekt uiteenlopende artistieke praktijken en legt de nadruk op de betekenis van de zintuigen. Mijn uitgestrekte potloodtekeningen, zwevende installaties en trage films vormen een droomlandschap waarin onze zintuigen vaak hyperactief worden en we moeilijk afstand kunnen houden tot het getoonde werk. We worden ingesloten in een zintuiglijk universum.

Marres heeft ook in het afgelopen jaar ook veel geëxperimenteerd met alternatieven voor de white Cube, waarin bezoekers niet zozeer geconfronteerd worden met individuele kunstuitingen aan de wand, maar opgenomen in omgevingen waarvan ze onderdeel worden.

De opname in het werk scherpt de lichamelijke gewaarwording en prikkelt de zintuigen. Deze belangstelling voor het zintuiglijke aspect van de beeldende kunst komt mijn werk zeer ten goede en maakt de stap naar een meer theatrale benadering des te interessanter.

Tegelijk is het belangrijk te benadrukken dat het werk niet speciaal voor Marres wordt gemaakt. Ik maak het werk geheel demontabel om het te laten reizen naar andere instellingen, bij voorkeur met belangstelling voor theater, vormgeving en beeldende kunst. De eerste contacten zijn, via galeriehoudster Ron Mandos en het Franse modehuis Hermès, reeds gelegd.

Marres

Praktische informatie

350m2 Mobiele installatie

Om de tentoonstelling te laten reizen, wordt een deel van de kamers gemaakt als bouwpakketten. Dit biedt tevens de mogelijkheid om de muren te beplakken en te structureren, elektra en ramen weg te werken en gaten te boren zonder dat het bestaande pand wordt aangetast. De 'binnenkamers' worden aangesloten op de bestaande deuren/doorgangen. Het zal de bezoekers dan ook niet opvallen dat er nieuwe wanden, vloeren en plafonds zijn geplaatst.

Documentatie en Reflectie

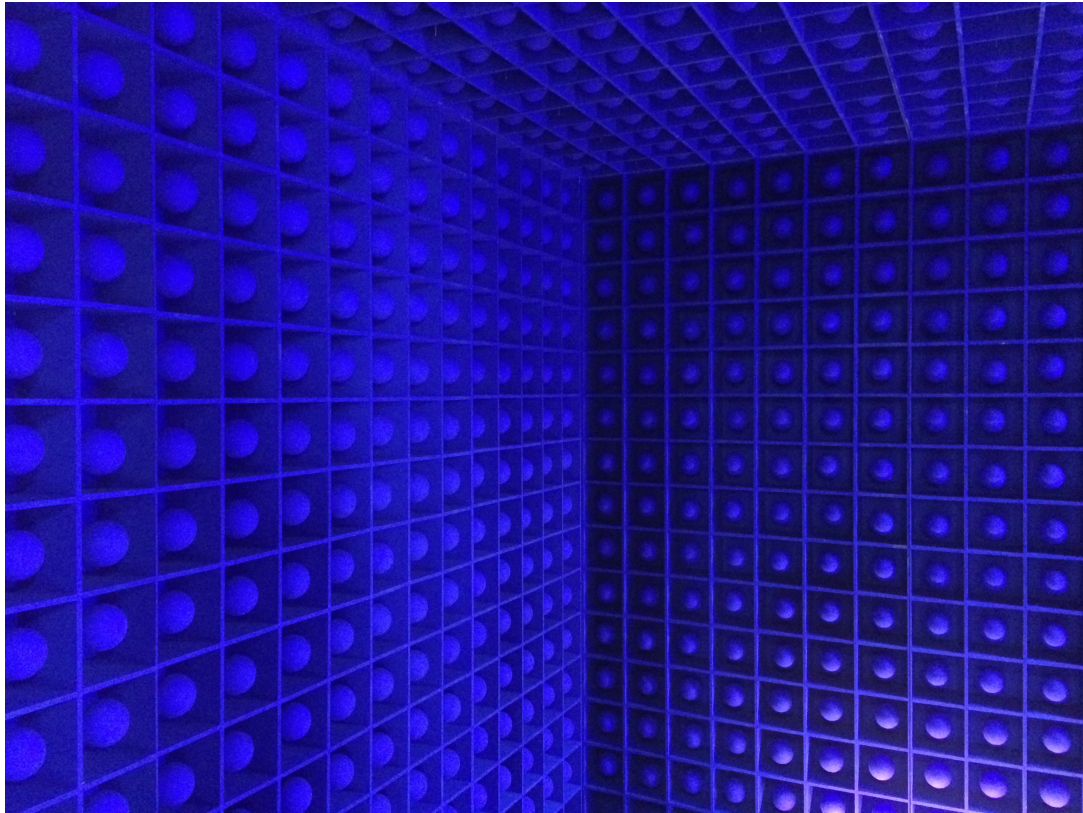
Tijdens de opbouw zullen rondleidingen en openbare gesprekken met het publiek over de betekenis van het werk plaatsvinden en worden discussies georganiseerd over de relatie tussen de beeldende kunst en de podiumkunsten. Naast kunstenaars worden critici, theatermakers en filosofen uitgenodigd hun visie hierop te geven. Voor het programma rondom de bouw van de installatie in Marres wordt samengewerkt met het Theater aan 't Vrijthof, de Academie Beeldende Kunsten Maastricht, de Toneelacademie en de Jan van Eyck Academie.

De gehele presentatie inclusief werkproces wordt gedocumenteerd in film, fotografie en tekst.

Communicatie

Marres heeft in het afgelopen jaar gewerkt met projecten en campagnes die een breder publiek bestrijken. In die campagnes spelen de VVV en hotels in Maastricht een grote rol. Voor sommige tentoonstellingen maakte Marres package deals in samenwerking met de VVV, de NS, NRC en de lokale hotelbranche. Voor *The Relativity of Matter* wordt een strategische campagne opgezet, waarin niet alleen wordt geadverteerd in gangbare tijdschriften/ internetsites voor de beeldende kunst en theater, maar ook het gebouwde netwerk en free publicity een belangrijke rol spelen. Onderdeel van de free publicity zijn verwijzingen en tips in het lokale theatercircuit (waaronder Theater aan 't Vrijthof) naar speciale 'avondvoorstellingen' voor bezoekers die in hun eentje het werk willen ondergaan.

Marres

Marres

Marres

Marres

